

ALEKSANDRA DMITRIJEWNA LUBLAŃSKA

(14 V 1902 — 22 I 1980)

Nauka radziecka w ogólności, a zwłaszcza nauki pomocnicze historii i historio-
grafia dziejów Francji poniosły ciężką stratę ze zgonem profesor A. D. Lublins-
kiej. Zmarła nagle na posiedzeniu Rady Naukowej Instytutu Historii Związku Ra-
dzieckiego Akademii Nauk w Leningradzie zaraz po odczytaniu swej wnikliwej,
jak zawsze, recenzji rozprawy doktorskiej.

Urodzona w środowisku inteligencji petersburskiej ukończyła w swym mieście
rodzinnym studia średnie, a w 1923 r. uniwersyteckie ze specjalizacją w paleo-
grafii łacińskiej i historii wieków średnich, uzyskaną pod kierunkiem Olgi A. Do-
bijasz-Roźdżestwiewskiej. Pracowała w dziale rękopisów Państwowej Biblioteki Pub-
licznej w Leningradzie; ewakuowana w 1941 r., była nauczycielką w szkole wiej-
skiej, a w latach 1942-43 wykladała historię wieków średnich w Uniwersytecie
Moskiewskim. Po powrocie do Biblioteki przeszła w 1949 r. na Uniwersytet Le-
ningradzki, a w 1959 r. do leningradzkiego oddziału Instytutu Historii AN ZSRR.
Odeszła w pełni sił. Była członkiem Commission internationale pour l'histoire des
Assemblées d'états, Comité international de paléographie, Société internationale
pour l'étude du XVII-e siècle.

Uprawiała kilka dziedzin badawczych: historię społeczną i polityczną Francji
XVI-XVII w.; zagadnienia typologii wczesnego feudalizmu zachodnioeuropejskie-
go; dzieje chłopów francuskich i w Europie Zachodniej; historię zgromadzeń stan-
owych we Francji; biografię Jeanne d'Arc; źródłoznawstwo zachodnioeuropejskie;
paleografię łacińską i kodykologię. Bibliografia prac A. D. Lublinskiej obejmuje
powyżej dwustu pozycji.

W szczególności obie rozprawy: kandydacką (1941) i na stopień doktora nauk
(1951) poświęciła walkom politycznym we Francji w latach 1610-20, wykorzystu-
jąc obfite złoża materiałów rękopiśmiennych i starodruków w Leningradzie.
W ślad za tym poszły dwie monografie o Francji w początkach XVII w. (1959)
i o francuskim absolutyzmie pierwszej trzeciej tego stulecia (1965) oraz pozostawiona
w rękopisie rzecz o jego dalszych losach do połowy XVII w. (gotowa do druku,
podobnie jak osiem artykułów złożonych przez nią do czasopism). Zbierała też
materiały do książki o Frondzie. Publikacje A. D. Lublinskiej zapewniły jej uzna-
nie międzynarodowe.

Podtrzymując tradycje swego środowiska naukowego, zajęła się podstawowy-
mi problemami historii pisma łacińskiego mając oparcie w znakomitych zbiorach
leningradzkich. Jej *Paleografia łacińska* (1968) należy do najlepszych ujęć tematu
jako zwięzły i przejrzysty podręcznik i jako aktualny przegląd wiedzy. Pod jej kie-
runkiem powstawał katalog rękopisów łacińskich w bibliotekach Związku Radziec-
kiego. Utalentowana wykładowczyni, pisarka wybitnej kultury słowa, kobieta wy-
twornego wdzięku osobistego, była wytrawną kierowniczką swoich uczniów, któ-
rzy w osobach L. I. Kisielewskiej, W. L. Romanowej, W. N. Małowa podejmowali
i rozwijali jej tematykę badawczą, a teraz zapewniają kontynuację mediewisty-
ki i źródłoznawstwa zachodnioeuropejskiego w kilku ośrodkach badawczych i dy-
daktycznych swego kraju.

Aleksander Gieysztor
(Warszawa)